

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **68418** (13) **U**
(51) МПК (2012.01)
A01C 21/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки:	u 2011 10484	(72) Винахідник(и):	Антонець Семен Свиридонович (UA), Антонець Антоніна Семенівна (UA), Поспелов Сергій Вікторович (UA), Самородов Віктор Миколайович (UA)
(22) Дата подання заявки:	29.08.2011	(73) Власник(и):	Антонець Антоніна Семенівна, вул. Леніна, 18, с. Михайлики, Шишацький р-н., Полтавська обл., 38001 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель:	26.03.2012		
(46) Публікація відомостей про видачу патенту:	26.03.2012, Бюл.№ 6		

(54) СПОСІБ СИДЕРАЦІЇ В СИСТЕМІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

(57) Реферат:

Спосіб сидерації в системі біологічного землеробства включає сівбу вико-вівсяної сумішки та подальшого заробляння у ґрунт надземної маси. Сівбу проводять після відростання бур'янів та/або падалиці і їх заробляння у ґрунт.

UA 68418 U

Корисна модель належить до сільського господарства і може знайти застосування в органічній, біологічній, біодинамічній системах землеробства, а також зональних системах землеробства, рослинництві, селекції і насінництві.

Відомий спосіб сидерації вико-вівсяної сумішки, коли надземну масу у фазу цвітіння вики прикочують і заробляють у ґрунт після подрібнення (див. Поспелов С., Самородов В. Сидерация: восстанавливаем почву, улучшаем будущий урожай // Зерно. - 2011, №1. - С. 16-22.).

Досвід впровадження зелених добрив свідчить, що незважаючи на ефективність даного способу, можна підвищити ефективність сидерації.

Задача корисної моделі - підвищення надходження у ґрунт органічної маси.

Поставлена задача вирішується за рахунок того, що весною поточного року сівбу вико-вівсяної сумішки проводять після відростання бур'янів та/або падалиці та подальшого їх зароблення у ґрунт.

Одним із провідних елементів ведення органічного землеробства є поповнення ґрунту органічною речовиною за рахунок внесення гною, вирощування бобових трав і сидеральних культур, ефективного повернення в ґрунт рослинних решток (див. Відтворення родючості ґрунтів у ґрунтозахисному землеробстві: Наукова монографія / Шикун М.К., Антоненко С.С., Андрієнко В.О. та ін. / За ред. Шикун М.К. К.: Оранта, 1998. - 680 с.). З огляду на це, важливим важелем відновлення і поповнення ґрунту органічною речовиною є широке застосування сидеральних культур, однією з яких є вико-вівсяна сумішка.

Багаторічний досвід господарювання на засадах органічного землеробства в ПП "Агроекологія" Шишацького району Полтавської області свідчить, що вико-овес є високоефективною сидеральною культурою, але технологія її застосування потребує удосконалення.

Вика належить до високопродуктивних скоростиглих бобових культур і широко використовується завдяки цьому для сидерації. Надземна маса вики містить значну кількість азотистих речовин, завдяки чому вона швидко мінералізується у ґрунті. Крім того, вика здатна фіксувати атмосферний азот, що сприяє накопиченню його у ґрунті.

Короткий термін вегетації дозволяє її сіяти до середини літа, але при цьому лімітуючим фактором виступає волога. В системі органічного землеробства, прийнятому в ПП "Агроекологія", вологість ґрунту ефективно зберігається протягом вегетації, тому це дозволяє висівати вико-вівсяну сумішку в більш пізні строки без втрати продуктивності.

Завдяки цій особливості весною на полі, де буде висіватися вико-овес, проводиться закриття вологи, після чого один-півтора місяці воно не обробляється. За цей час на полі сходять бур'яни і падалиця культурних рослин, що виступає додатковим джерелом органіки для ґрунту.

В таблиці наведені дані, з яких можна зробити висновок, що строки сівби вико-вівсяної сумішки майже не впливають на її продуктивність. Разом з тим, за рахунок додаткової сидерації у ґрунт надходить до 25 ц/га сирової рослинної маси. Якщо оцінювати надходження разом, то при застосуванні пропонованого способу у ґрунт надходить на 20 ц/га більше свіжої органіки порівняно із найближчим аналогом.

Таблиця

Надходження надземної маси у ґрунт залежно від способу сидерації

Сидерація:	Надходження у ґрунт надземної маси, ц/га	
	за найближчим аналогом	за пропонованим способом
Основна (вико-овес)	185	180
Додаткова (бур'яни та/або падалиця)	-	25
Разом	185	205

Спосіб виконується наступним чином. На полі, яке відводиться під сидерацію, весною проводять закриття вологи. Через один-півтора місяці зелену масу бур'янів та/або падалицю культурних рослин дискують, після чого за рекомендованою агротехнікою висівають вико-вівсяну сумішку. В фазу цвітіння надземну масу сумішки прикочують і заробляють у ґрунт.

Приклад

В 2008 році в ПП "Агроекологія" Шишацького району Полтавської області на полі площею 80 га висівали вико-вівсяну суміш для сидерації. На площі 20 га сівбу проводили за найближчим

аналогом, після закриття вологи. За пропонованим способом, на площі 60 га після закриття вологи сходили бур'яни та/або падалиця культурних рослин, яку заробляли у ґрунт через 35-40 діб. Після цього висівали вико-вівсяну сумішку.

5 В обох дослідях зароблення у ґрунт надземної маси проводили у фазу цвітіння. Облік урожаю свідчить, що за найближчим аналогом у ґрунт надходило 215 ц/га зеленого добрива, а при сидерації пропонованим способом: за рахунок основної - 220 ц/га, додаткової - 15 ц/га, разом - 235 ц/га свіжої зеленої маси, що свідчить про переваги способу, що заявляється.

10 ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб сидерації в системі біологічного землеробства, що включає сівбу вико-вівсяної сумішки та подальшого зароблення у ґрунт надземної маси, який **відрізняється** тим, що сівбу проводять після відростання бур'янів та/або падалиці і їх зароблення у ґрунт.

Комп'ютерна верстка А. Рябко

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601